

HUNGARIAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
HONGROIS A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
HÚNGARO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Tuesday 3 May 2005 (morning)

Mardi 3 mai 2005 (matin)

Martes 3 de mayo de 2005 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Írjon kommentárt, rövid esszét az alábbi művek egyikéről!

1. (a)

BARTÓK

- Hangzavar? Diszharmonia? Nehéz? Bonyolult?
 Lehet: nem értek hozzá. Énnekem a zene volt,
 Az első, amit bevettem, az első, aminek
 Jelentése volt, amit meg tudtam érteni,
- 5 Bachnak is rajta át fértem a közelébe,
 A dallam volt, az egy ültömben is fölfogható,
 Az összhang, a magától értetődő, a tartás,
 Amely csontomba szervült. A félszeg arisztokratizmus,
 Ahogy Bécsben, a Hangversenyház nagytermének dobogóján
- 10 Meghajolt szögletesen. Gertrud Krauss, a táncosnő
 Lobogó gratulációja szünetben: Attila
 És egy francia márki keveréke. Sokáig
 Ő volt az én nemzeti büszkeségem. A Zenében
 Eti mozgása: mozdulatlan törzs, pergő, pattanó,
- 15 Dobbantó láb, fölszegett fej. Az ötödik
 Vonósnégyest Koromzayék játszották először
 A Zeneakadémián. Sokan elmentek a szünetben.
 Volt hely bőven, mindenki a földszintre vonult le.
 Az oldalerkélyen csak mi maradtunk, buta gögből,
- 20 Meg a karzat másik szélén Bartók egyedül.
 Ő is tapsolt a végén, de csak lefelé,
 A térde közt, titokban. És ő miféle gögből?
 Az arca mozdulatlan. Mert ő, a legmagyarabb magyar,
 Olyan idegen volt itt, édes testvérei
- 25 Között is. Pedig nem látszott az arcán,
 Hogy nincs messze az idő, mikor ezt a,
 Ezt a szép vagy gyönyörű vagy prrr csacsza prrr –
 Amikor itt hagyja ezt az egészet.

Vas István (1910–1991): költő, prózaíró és műfordító

1. (b)

Kháron

- Időnként ránk pislantott a szemüvege fölött, főleg, ha túl sokat röhögtünk. Ránk nézett, de nem szólt semmit, talán rosszallás volt a tekintetében, talán csak a mérhetetlen közöny. Máskülönben egész műszak alatt ült a sámliján a satuműhely sarkában, az öntvények középebe beütötte pontozóval a pontot, naponta nyolc órán át, heteken és hónapokon keresztül. Senkihez
- 5 sem szólt, csak halkán, recsegően maga elé dudorászott; módszeresen, tempósan ütötte a pontot az öntvény középebe, bal kézzel felvette, a térde közé szorította, beütötte a pontot, jobb kézzel letette maga mellé, felvette ballal a következőt, jobbjaiban a kalapács, baljaiban a pontozó, a pont már be volt jelölve, neki csak ütnie kellett. A sorjázóból egy lány szállította az öntvényeket talicskán, lepakolta őket, felpakolta a kész darabokat és vitte fűrni.
- 10 Nyolckor letette a kalapácsot és a pontozót a földre, kiment a vécébe, megmosta a kezét, visszajött, visszaült a sámlira, ócska aktatáskájából előszedte a kenyeret és a párizsit, lehúzta a párizsi héját, szeletekre vágta a bicskájával, a kenyérre tette, megette. Nyolc óra tízkor elpakolta a kenyeret, kezébe vette a pontozót és a kalapácsot. Kettőkor letette a kalapácsot és a pontozót, elpakolta szekrénykéjébe, vette az aktatáskáját és köszönés nélkül ment az öltözőbe. Mindig a
- 15 délelőtti műszakban dolgozott, soha nem késett és soha nem ment el kettő előtt.
- Nagy lófeje volt, ritkás, ősz haja, a pápaszem mindig az orrára csúszott.
- Eleinte megjegyzéseket tettünk rá, kezdetben halkán, később úgy, hogy ő is meghallja. Ránk pislantott olykor, de nem szólt semmit. A Drehások legyintettek és a vállukat vonogatták: nem tudták, hogy hívják, amikor ők jöttek, már itt volt.
- 20 Néha rajtacsíptem, hogy valamit motyog magában, egyszer-kétszer el is mosolyodott. Egyszer mondott valamit a műhelyfőnöknek, valami tömondatfélét, és bölintett a válaszra. Egyébként lógatta a fejét, görnyedten ült a sámlin, ülve sosem látszott, hogy megtermett ember is volt valaha, és pontozott órákon, heteken, hónapokon át, bizonyára évek óta.
- Tudomásul vettük, hogy ott van, és pontoz. Olyan volt nekünk, mint egy satupad vagy
- 25 akármi, mint egy öntvény, amely néha helyet változtat és dudorászik magában. Egy darabig tűnődtem, vajon bölcs-e vagy idióta, aztán kiment a fejemből. Végül is egyszer sem léptem hozzá, és nem kérdeztem meg, van-e családja.
- Mi sokat röhögtünk. Befogtam a Mester cigarettáját a satuba, amíg a forrasztást magyarázta, és aztán hiába kereste. Döglött patkányokat hajigáltunk a sorjázónőkhöz. Délutáni műszak végén
- 30 a tetőn fogócskáztunk. Fogdostam a Kati seggét, ő mindig azt hitte, hogy Andris volt, őt vágta szájon. Lógtunk, amennyit lehetett, és röhögtünk. De azért mindvégig éreztem, hogy valami nincs rendben körülöttünk, néha szemüvegem fölött rásandítottam, talán remélve, hogy eltűnt, de nem tűnt el, ott ült a sámlin, baljaiban a pontozó, jobbjaiban a kalapács, és pontozott.

Spiró György (1946): próza- és drámaíró, műfordító, irodalomtörténész